

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 8-10-2012

Αρ. Πρωτ. 115

Π ρ ο ς

τον κ. Γιάννη Στουρνάρα,

Υπουργό Οικονομικών

Κοινοποιούμενη στους κ.κ.:

Αντώνη Σαμαρά, Πρωθυπουργό της Ελλάδος

Ευάγγελο Βενιζέλο, Πρόεδρο ΠΑΣΟΚ

Φώτιο Κουβέλη, Πρόεδρο ΔΗΜΑΡ

.....

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Όπως και ο ίδιος θα έχετε αντιληφθεί, τις τελευταίες ημέρες έχει ανακύψει μείζον ζήτημα εξαιτίας της πρόσφατης και όλως αιφνιδιαστικής ενέργειας του Υπουργείου σας να προωθήσει τη νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τον περιορισμό της ευθύνης του Επικουρικού Κεφαλαίου ως προς τις καταβαλλόμενες σε θύματα τροχαίων ατυχημάτων αποζημιώσεις.

Καταρχάς, σας υπενθυμίζουμε πως η ίδια πρωτοβουλία είχε αναληφθεί προ ενός ακριβώς έτους από το Υπουργείο σας και πάλι, οπότε και είχε επιχειρηθεί εκ νέου η παντελής κατάργηση της ευθύνης του Επικουρικού Κεφαλαίου ως προς την υποχρέωσή του να καταβάλλει χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης και η εισαγωγή πλαφόν στην αποζημίωση που αυτό θα όφειλε να καταβάλλει για τις λοιπές αξιώσεις του παθόντα ενώ στην περίπτωση ανάκλησης της άδειας ασφαλιστικής εταιρίας ή πτώχευσης αυτής το ανώτατο όριο της αποζημίωσης περιοριζόταν σε 100.000 ευρώ και προβλεπόταν ποσόστωση ανάλογα με το ύψος της ζημίας. Πλην όμως, έπειτα από συντονισμένες ενέργειες της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και παράθεση των εύλογων αντιδράσεων και των νομικά τεκμηριωμένων επιχειρημάτων μας, **η τότε**

ηγεςία του Υπουργείου Οικονομικών αποφάσισε την απόσυρση της σχετικής διάταξης, αναγνωρίζοντας έμπρακτα το εσφαλμένο της εν λόγω πρωτοβουλίας και τις ολέθριες συνέπειες που αυτή θα είχε ως προς τη διακινδύνευση των δικαιωμάτων των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων. Κατόπιν τούτου, η επαναφορά της, καταδεικνύει μία ακατανόητη εμμονή ορισμένων να κατευθύνουν προς προδήλως εσφαλμένη πορεία τη νομοθετική πρωτοβουλία, αδιαφορώντας για τις επιζήμιες συνέπειες που πρόκειται να προκαλέσουν στην ασφάλεια των συναλλαγών και στην προστασία των εννόμων αγαθών των πολιτών.

Ως προς την ουσία του ζητήματος, επιθυμούμε να σας επισημάνουμε τον ιδιαίτερο ρόλο που επιτελεί στο δικαικό μας σύστημα και, ειδικότερα, στο ασφαλιστικό δίκαιο ο θεσμός του Επικουρικού Κεφαλαίου, ο οποίος θεσπίστηκε με στόχο την προάσπιση των συμφερόντων των ζημιωθέντων-παθόντων από ατυχήματα που προκαλούνται από ανασφάλιστα οχήματα. Κατά συνέπεια, η προσέγγιση του θεσμού αυτού με κριτήρια αποκλειστικά και μόνο λογιστικά-οικονομικά, με στόχο την περιστολή δαπανών, παραγνωρίζει την ιδιαίτερη αποστολή του Επικουρικού Κεφαλαίου και άγει σε ανάληψη αντιμετώπιση του ζητήματος, καταδεικνύοντας στην πραγματικότητα μία πλήρη κάμψη της έννοιας του κράτους δικαίου και μία απροθυμία αποτελεσματικής προάσπισης των δικαιωμάτων των πολιτών.

Η αποστολή του Επικουρικού Κεφαλαίου έχει διαμορφωθεί, σύμφωνα και με τη βούληση του ιστορικού νομοθέτη, ως βαθύτατα κοινωνική και αποκαταστατική της νομιμότητας και του συναισθήματος δικαίου, ενόψει και του γεγονότος ότι η κυκλοφορία αυτοκινήτων αποτελεί σημαντικότερη πηγή κινδύνου, με νομικές προεκτάσεις. Παράλληλα, η καθημερινή δικαστηριακή πραγματικότητα έχει επανειλημμένα αποδείξει την ιδιαίτερα σημαντική συμβολή του στην παροχή οικονομικής αρωγής σε βαρύτατα τραυματισθέντα θύματα τροχαίων ατυχημάτων και στην άμβλυνση των συνεπειών τους, εξασφαλίζοντάς τους μία αξιοπρεπή διαβίωση, σύμφωνα και με την υποχρέωση μιας σύγχρονης πολιτείας.

Εντελώς ενδεικτικά και προκειμένου να αποκομίσετε προσωπική αντίληψη περί της σπουδαιότητας της αποστολής του Επικουρικού Κεφαλαίου, σας παραθέτουμε δικαστική απόφαση που επιδίκασε αποζημίωση σε ανήλικη μαθήτρια που υπέστη αναπηρία σε ποσοστό 83%, μεταξύ άλλων, για διαφυγόντα κέρδη λόγω της αδυναμίας της να εργαστεί και να αυτοσυντηρηθεί και εξαιτίας της επίδρασης της επελθούσας αναπηρίας στο μέλλον αυτής (Βλ. ΕφΘεσ 1328/2006). Παράλληλα, το Επικουρικό Κεφάλαιο ήταν εκείνο που κλήθηκε να καλύψει την αποζημίωση θύματος τροχαίου το οποίο, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, "ως συνέπεια των βαρυτάτων σωματικών βλαβών που υπέστη, σημαδεύτηκε με μη προβλεπόμενες να αποκατασταθούν στο μέλλον αναπηρία και παραμόρφωση του σώματος της, που είχαν και έχουν καταστρεπτικές συνέπειες στην προσωπικότητά της και την προσωπική της ζωή και θα επηρεάζουν μελλοντικά με πιθανότητα και κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων την οικονομική, επαγγελματική και κοινωνική εξέλιξη της, (αποκλείοντάς της) τη δυνατότητα να ασκήσει στο μέλλον ορισμένα επαγγέλματα που απαιτούν σωματική αρτιότητα και θα επιδρούν μελλοντικά στη μείωσή της προσωπικότητας της και επηρεάζοντας την ψυχική της διάθεση..." (Ετσι η ΕφΛαρ 90/2010). Με άλλα λόγια, η αποστολή του Επικουρικού Κεφαλαίου είναι κάτι παραπάνω από απλώς αποκαταστατική της ενδεχόμενης προσβολής δικαιωμάτων των θυμάτων που μπορεί να προκαλέσει ένα ατύχημα και συνδέεται ευθέως με την ποιότητα της μελλοντικής τους ζωής και το δικαίωμά τους σε μια αξιοπρεπή διαβίωση. Είναι άραγε κοινωνικά δίκαιο να επιτραπεί να αφεθούν μετέωρα τα δικαιώματα των θυμάτων αυτοκινητικών ατυχημάτων και έρμεα της τύχης, κατά τρόπο που θα ισοδυναμεί με κατάλυση του κοινωνικού κράτους και του κράτους δικαίου;

Κατόπιν τούτων, αντιλαμβάνεστε κύριε Υπουργέ, το τεράστιο κενό που αναμένεται να δημιουργήσει η προωθούμενη ρύθμιση σε περιπτώσεις σοβαρότατων ατυχημάτων όπως είναι τα προαναφερθέντα καθώς η παροχή πλήρους αποζημίωσης προς τα θύματα θα καταστεί τελικά ανέφικτη και θα καταδικαστούν τα τελευταία σε διαβίωση μη αξιοπρεπή,

στα όρια της ανέχειας και της εξαθλίωσης, κατά πλήρη απαξίωση προς την ανθρώπινη ύπαρξη και τα προστατευόμενα από το κράτος έννομα αγαθά.

Επομένως, η επιμονή του δικηγορικού σώματος στην άμεση απόσυρση της εν λόγω τροπολογίας εξωτερικεύεται αποκλειστικά και μόνο ως προσπάθεια αποτροπής της φαλκίδευσης των δικαιωμάτων των πολιτών κατά τρόπο κοινωνικά ανάλγητο, πρωτοφανή, ιστορικά και νομικά λανθασμένο και πλήρως αναντίστοιχο με τη σύγχρονη πραγματικότητα και την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στον κλάδο των ασφαλιστικών εταιριών που βυθίζεται σε ένα διαρκές τέλμα.

Η προωθούμενη νομοθετική μεταρρύθμιση δεν σχετίζεται απλώς και μόνο με ένα θεσμό με οικονομικές προεκτάσεις, αλλά αντικατοπτρίζει πλήρως τη στάση της συντεταγμένης πολιτείας έναντι του εννόμου αγαθού της υγείας και προς την προσωπικότητα όλων εκείνων που ενδεχομένως να πέσουν θύματα αυτοκινητικών ατυχημάτων και, δυστυχώς, καταδεικνύει εκ μέρους σας μία **πρωτοφανή αδιαφορία έναντι αυτών και μια διάθεση πλήρους απαξίωσής τους, πλήρως αναντίστοιχη των απαιτήσεων της παρούσας συγκυρίας.**

Γνωρίζετε πολύ καλά πως **το δικηγορικό σώμα έχει εξ αρχής καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις, τις οποίες πλέον επαναφέρει διά της παρούσας και θέτει εκ νέου στη διάθεσή σας, επεξεργασμένες και εμπλουτισμένες,** αναμένοντας από τους θεσμικά αρμόδιους να τις μελετήσουν και να τις επεξεργαστούν, παραμερίζοντας εμμονές που οδηγούν σε απαξίωση των θεσμών και καταδεικνύουν την προχειρότητα, την εσφαλμένη στόχευση και την απαράδεκτη πορεία της νομοθετικής πρωτοβουλίας, στην οποία παρεισφρύνει φυσικά και η διαχρονική απροθυμία της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας του τόπου να ενισχύσει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς αναφορικά με το καθεστώς λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών και να συμβάλλει στην εξυγίανση του κλάδου. Ανάλογες, όμως, πρακτικές καταλήγουν να ισοδυναμούν με μια **εν τοις πράγμασι υπόθαλψη οικονομικών ατασθαλιών**

και λοιπών παραβατικών συμπεριφορών συγκεκριμένων προσώπων που λυμαινούνται το χώρο της ασφάλισης.

Σε μια εποχή που ο μέσος πολίτης βάλλεται πανταχόθεν και διαχρονικές κατακτήσεις του νομικού μας πολιτισμού θυσιάζονται στο βωμό της υιοθέτησης "μνημονιακών" πολιτικών αμφίβολης αποτελεσματικότητας, ένα ακόμα πλήγμα κατά της προάσπισης των δικαιωμάτων των πολιτών θα ήταν ολέθριο. Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου και σας δηλώνουμε πως αρνούμαστε να συναινέσουμε στον υποβιβασμό της ανθρώπινης ύπαρξης και αξιοπρέπειας, στην υποχώρηση τους για λόγους καθαρά εισπρακτικούς. Τα όρια της ανοχής μας ως πολιτών και, ιδίως, ως νομικών τείνουν πλέον να εξαντληθούν ενώπιον αλλεπάλληλων κοινωνικά άδικων και πλήρως ακατανόητων από την άποψη της κοινής λογικής μέτρων, που προωθούνται από τα γνωστά πλέον εξωθεσμικά κέντρα και από εγγώριους κύκλους οργανωμένων συμφερόντων.

Για τους λόγους αυτούς, σας καλούμε:

- Να αναλογιστείτε τις ολέθριες συνέπειες που αναμένεται να έχει - σε επίπεδο νομικό και κοινωνικό, ασφάλειας των συναλλαγών και του δικαίου - η θέσπιση της κατατεθείσας διάταξης αναφορικά με τα θύματα τροχαίων ατυχημάτων που θα αδυνατούν να καλύψουν τη ζημία τους, καταδικαζόμενα στην ανέχεια και στην οικονομική εξαθλίωση, κατά τρόπο κοινωνικά ανάλγητο και απάνθρωπο, που δεν αρμόζει σε μία συντεταγμένη πολιτεία.

- Να αποσύρετε άμεσα την κατάπτυστη αυτή διάταξη και να κατευθύνετε κάθε σας ενέργεια προς το σκοπό της ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών στην ασφαλιστική αγορά, και της οικονομικής ενδυνάμωσης του Επικουρικού Κεφαλαίου, αποτρέποντας - έστω και την ύστατη στιγμή - τη μετακύλιση των προβλημάτων του στους Έλληνες πολίτες, παθόντες ή ασφαλισμένους.

Το δικηγορικό σώμα της χώρας, σεβόμενο το ρόλο του ως θεματοφύλακα θεσμών και τη διαχρονική του ιστορία σχετικά με την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών, δεσμεύεται να προασπίσει με κάθε μέσο δικαίκες κατακτήσεις που εξασφαλίζουν το σεβασμό προς την ανθρώπινη ύπαρξη και αξιοπρέπεια κάθε ανθρώπου, μακριά από μικρόψυχες και ανάληγτες οικονομικές προσεγγίσεις.

Με τιμή,

ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΛΕΡΓΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Συνημμένα έγγραφα:

1. Το από 8-10-2012 Ενημερωτικό Σημείωμα της Ολομέλειας των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος σχετικά με την υπό ψήφιση ρύθμιση.
2. Η από 8-10-2012 Απόφαση της Ολομέλειας των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος σχετικά με τον επιχειρούμενο περιορισμό της ευθύνης του Επικουρικού Κεφαλαίου.